

Information från kommittémötet för gemensamma marknadsfrågor den 21-22 juni 2016

Sammanfattning: Fortsatt diskussion om TRQ; fler medlemsländer uttryckte tveksamheter till att införa mer administrativt betungande regler. Nya regler för medlemsländernas pris- och produktionsrapportering togs också upp på mötet.

1. Tullkvoter (TRQ) – förändring av regelverket

Fortsättning på förenklingsarbetet och harmoniseringen reglerna för import (och i viss mån export) inom olika kvoter med ingen eller låg tull. På mötet diskuterades ändringar av reglerna som nu anges i en delegerad förordning och en genomförande förordning. De mer detaljerade regelverket finns i genomförande akten som innehåller sektorsövergripande regler och produktvisa regler samt bilagor där alla regler för varje produkt sammanfattas i tabellform. En sammanställning av utnyttjandegraden för EU:s alla TRQ:s redovisades också, denna lista är ett underlag till hur klassificeringen ska göras av vilka importkvoter som kan överföras till Tullen (underutnyttjade kvoter som då blir ”först-till-kvarnen kvoter”) och de överutnyttjade kvoterna där de striktare reglerna för tilldelning ska gälla. Det finns ca 51 st TRQ som är överutnyttjande och i flera fall förekommer problem med bedrägerier vid ansökan på grund av höga kvoträntor. Detta innebär att dessa kvoter kan komma att omfattas av de mer strängare reglerna när det gäller tilldelning inom dessa kvoter. De strängare reglerna som diskuterats är bl.a. att bevis på tidigare handel (”proof of trade”) måste finnas, d.v.s. traditionell importör av den produkt som anges i tullkvoten. Inom andra kvoter som inte är överutnyttjande behövs också bevis på att handel har skett men då räcker det med att import skett av produkter inom samma sektor. Dokumentationen om historisk handel för överutnyttjade kvoter är mer omfattande än för andra kvoter. Vidare kommer en minimikvantitet för historisk handel att fastställas för alla kvoter, i dagsläget finns inte detta. Nytt är också att ingen andel av kvotvolymen kommer längre att reserveras för nya företag som vill ansöka. Istället krävs en investering i form av import till den högre tullen utanför kvoten för nya företag som vill bli traditionella importörer. De nya reglerna innebär också att en deklARATION ska finnas som anger att företaget är oberoende från andra företag som ansöker om kvottilldelning. Dessutom kommer det att tillämpas importrättigheter som kan växlas in till licenser när import blir aktuellt (finns i dagsläget men endast för vissa TRQ) i ett senare skede. Överutnyttjande kvoter finns för: fågelkött, nötkött, ris, majs, korn, vete, socker, vitlök, olivolja, yoghurt, cheddar. Svenska importintressen finns framförallt inom ris och vitlök.

Flera medlemsländer var tveksamma till eller mot att införa kravet på en deklARATION som visar på oberoende i förhållande till andra företag. Detta ansågs öka administrationen för företag och myndigheter. Kommissionen menade att deklARATIONEN bara ska gälla för problemkvoter och att denna inte behöver kontrolleras av medlemsländerna, ska fungera som en "självkontroll" inom systemet. Medlemsländerna var dock inte övertygade om detta då reglerna för sanktioner även kopplats till oberoendedeklarationen. Om den ska finnas kvar bör den förenklas. Ett land ville ta bort kravet och i stället införa ett "pro rata" system (tilldelning av TRQ volym sker på basis av föregående års import av samma vara) för problemkvoter.

Flera medlemsländer ifrågasatte också de strängare reglerna för problemkvoter med avseende på vilka dokument (hälsocertifikat, veterinärdokument CEVD) som måste medfölja för vissa produkter som bevis på att "riktig handel" har skett. Dessutom ifrågasattes att myndigheterna ska kontrollera att angivet fakturapris är rimligt i förhållande till ett genomsnittligt importpris för produkten. Kommissionen menade att länderna överdriver problemen, dokumenten finns redan i dagsläget vid handel med dessa produkter, en kopia av dessa borde därför vara lätt att få av den som ansöker om del av en importkvot. Kraven behövs för att skilja på seriösa och icke seriösa importörer.

I samband med diskussionerna om krav på historisk handel framförde ett land att dessa borde kunna slopas för kvoter som är underutnyttjande och där inga problem föreligger, vilket kommissionen ansåg som rimligt. Kommissionen ansåg dock inte att det var bra att ha en kortare bevisperiod än 12+12 månader (import ska ha skett någon gång inom det närmaste året samt någon gång året dessförinnan).

När det gällde klassificeringen av alla kvoter efter utnyttjandegrad så uppmanades medlemsländerna att ge input till kommissionen om vilka kvoter där det finns problem eller där inga problem föreligger. Sammanställningen som redovisades skulle bara ses som ett underlag för detta. Det kan finnas olika skäl till varför en importkvot är över- eller underutnyttjad, vilket i sin tur påverkar vilka regler som ska gälla (striktare regler eller först-till-kvarn metoden) för kvoterna ifråga.

En detaljfråga som diskuterades samband med licensansökningar inom TRQ:s var att kommissionen vill använda sig av ett kodsysteem istället för att införa långa texter i fält 20 i ansökan och i själva licensen. Vissa länder ifrågasatte om detta överhuvudtaget var möjligt i dagens tullsystem utan att större förändringar behöver göras. Kommissionen menade att länderna bör överväga denna möjlighet eftersom det kan förenkla licenshanteringen.

2. Rapportering av pris- och produktionsuppgifter (ISAMM) mm

Kommissionen presenterade ett förordningsutkast avseende medlemsländernas rapportering av priser, produktion, handel och lageruppgifter. Syftet är att harmonisera och förbättra den nuvarande rapporteringen som sker inom varje produktområde.

Huvudansvaret för förenklingsarbetet ligger på den horisontella kommittén men utarbetandet av nya regler sker till större delen i de produktspecifika expertgrupperna. Detta gällde särskilt för områdena frukt & grönt, vin, olivolja och socker.

Diskussionen på mötet blev inte särskilt omfattande då medlemsländerna hade skickat in skriftliga kommentarer innan mötet. Kommissionen underströk dock betydelsen av att ha tillgång till en väl fungerande prisrapportering bland annat vid de tillfällen krissituationer uppstår. Detta är även något som kommissionens särskilda Task Force (fristående grupp som bl.a. ska ge rekommendationer till ökad marknadstransparens) har uppmärksammat.

Synpunkter som lyftes fram av länderna var bland annat att det ska finnas gränsvärden för när ett land behöver rapportera olika uppgifter samt att bibehålla veckovisrapportering inom spannmålssektorn och att behålla onsdag som rapporteringsdag inom de sektorer som använder detta i dagsläget.